

# ЗАКОН

## О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

### І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

#### Члан 1.

Овим законом уређују се:

- 1) плаћања, наплаћивања и преноси између резидената и нерезидената у страним средствима плаћања и у динарима;
- 2) плаћања, наплаћивања и преноси између резидената у страним средствима плаћања;
- 3) куповина и продаја средстава плаћања између резидената и нерезидената, као и куповина и продаја страних средстава плаћања између резидената;
- 4) једностранни преноси средстава плаћања из Републике Србије (у даљем тексту: Република) и у Републику који немају обележја извршења посла између резидената и нерезидената;
- 5) текући и депозитни рачуни резидената у иностранству и резидената и нерезидената у Републици;
- 6) кредитни послови у Републици, и то између банака и резидената у девизама и између банака и нерезидената у динарима, као и кредитни послови са иностранством.

Овим законом образује се Девизни инспекторат као орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија и утврђују његова надлежност и организација.

### ІІ. ДЕФИНИЦИЈЕ ПОЈМОВА

#### Члан 2.

У смислу овог закона:

**(1) Резиденти су:**

- 1) правно лице које је регистровано и има седиште у Републици;
- 2) предузетник – физичко лице које је регистровано у Републици и које ради стицања добити, у виду занимања, обавља законом дозвољену делатност;
- 3) огранак страног правног лица уписан у регистар код надлежног органа у Републици;
- 4) физичко лице које има пребивалиште у Републици, осим физичког лица које има боравак у иностранству дужи од годину дана;
- 5) физичко лице – страни држављанин који на основу дозволе за боравак, односно радне визе борави у Републици дуже од годину дана;

6) државни орган и организација, корисници буџетских средстава Републике, корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања и корисници буџетских средстава локалне власти;

7) дипломатско, конзуларно и друго представништво у иностранству које се финансира из буџета Републике и домаћи држављани запослени у тим представништвима, као и чланови њихових породица.

**(2) Нерезиденти** су сва лица која нису наведена у тачки (1) овог члана.

**(3) Банка** је акционарско друштво са седиштем у Републици, које има дозволу за рад Народне банке Србије и обавља депозитне послове и кредитне послове а може обављати и друге послове у складу са законом.

Под банком, у смислу овог закона, сматра се и банка која има овлашћење Народне банке Србије за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством.

**(4) Средства плаћања** су динар и страна средства плаћања.

**(5) Страна средства плаћања** су:

1) девизе - потраживања у иностранству која гласе на страну валуту;

2) ефективни страни новац – потраживања у готовини, односно папирни или ковани новац који гласи на страну валуту.

**(6) Инструменти плаћања** су: чекови, менице, акредитиви, дознаке, платне картице и други инструменти плаћања – потраживања од издаваоца - нерезидента, која гласе на страну валуту и могу се уновчити у страну валуту.

**(7) Хартије од вредности** су хартије од вредности одређене законом који уређује тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената.

**(8) Домаће хартије од вредности** су хартије од вредности које емитује резидент на домаћем и страном тржишту, а могу гласити и на страну валуту ако је то прописано посебним законом.

**(9) Стране хартије од вредности** су хартије од вредности које емитује нерезидент и које гласе на страну валуту.

**(10) Дугорочне хартије од вредности** су дужничке хартије од вредности, са роком доспећа дужим од једне године.

**(11) Краткорочне хартије од вредности** су дужничке хартије од вредности, са роком доспећа до годину дана.

**(12) Финансијски деривати** су финансијски инструменти у смислу закона који уређује тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената.

**(13) Девизно тржиште** је тржиште на коме се купују и продају девизе и ефективни страни новац.

**(14) Мењачки послови** су послови куповине од физичких лица и продаје тим лицима ефективног страног новца и чекова који гласе на страну валуту.

**(15) Текући послови** су послови закључени између резидената и нерезидената чија намена није пренос капитала.

**(16) Капитални послови** су послови између резидената и нерезидената чија је намена пренос капитала.

Капитални послови из става 1. ове тачке су:

- директне инвестиције,
- улагања у некретнине,
- послови са хартијама од вредности,
- послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима,
- кредитни послови,
- депозитни послови,
- послови по основу уговора о осигурању у складу са законом који уређује осигурање,
- једностранни преноси средстава плаћања (лични и физички).

**(17) Директне инвестиције** су улагања резидента у иностранству и нерезидента у Републици у правно лице са циљем да се укључи у управљање пословима тог правног лица.

Под улагањем у смислу става 1. ове тачке сматра се: оснивање правног лица, огранка или представништва, куповина удела или акција у капиталу правног лица, докапитализација правног лица као и сваки други облик улагања којим улагач стиче најмање 10% учешћа у основном капиталу, односно најмање 10% гласачких права, у року не дужем од годину дана од дана првог улагања у то правно лице у случају сукцесивних улагања (ради достизања прага од 10%).

Под улагањем у смислу става 1. ове тачке сматрају се и кредити са роком доспећа од пет година или дужим уколико имају природу подређеног потраживања (субординирани кредити).

**(18) Послови са хартијама од вредности** су послови са дугорочним и краткорочним хартијама од вредности, власничким хартијама од вредности и финансијским дериватима.

**(19) Кредитни послови** су кредитни послови у Републици и кредитни послови са иностранством.

**(20) Кредитни послови у Републици** су послови којима банка одобрава:

- резиденту кредит у девизама и
- нерезиденту кредит у динарима.

**(21) Кредитни послови са иностранством** су кредити и зајмови између резидента и нерезидента закључени у девизама.

Кредити су послови између:

- банке и нерезидента, којима банка узима од нерезидента кредит, односно даје нерезиденту кредит и
- резидента и стране банке, којима резидент узима кредит.

Зајмови су послови између резидента и нерезидента, којима резидент узима од нерезидента или даје нерезиденту зајам.

Кредитни послови из ст. 1. до 3. ове тачке обухватају нарочито:

- комерцијалне кредите,
- робне кредите,
- финансијске кредите,
- краткорочне орочене банкарске депозите,
- краткорочне банкарске кредитне линије.

Кредитним пословима са иностранством сматрају се и:

- банкарске гаранције, које банке дају у корист нерезидента по кредитним пословима са иностранством и кредитним пословима између два нерезидента у иностранству и
- јемства и друга средства обезбеђења која у складу са овим законом резиденти - правна лица дају у корист нерезидента – кредитора по кредитним пословима са иностранством и кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

**(22) Депозитни послови**, у смислу овог закона, јесу послови на основу уговора о депозиту између нерезидента и банке, као и између резидента и банке у иностранству.

**(23) Послови по основу уговора о осигурању** обухватају плаћања премија и осигураних износа на основу уговора између осигуравајућег друштва – нерезидента и резидента као осигураника као и између осигуравајућег друштва – резидента и нерезидента као осигураника, у складу са законом који уређује осигурање.

**(24) Валутна клаузула** је уговарање вредности обавезе у девизама ( валута обавезе) у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате).

**(25) Лични пренос средстава плаћања** је пренос средства из Републике у иностранство или из иностранства у Републику који се не заснива на извршењу посла - врши се између резидента физичког лица и нерезидента, укључује поклоне и помоћ, наследства, ренте, подмирење дуга усељеника и средстава која износе исељеници.

**(26) Физички пренос средстава плаћања** је сваки пренос готовине у динарима, као и пренос ефикасног страног новца и хартија од вредности из Републике и у Републику.

### III. ТЕКУЋИ ПОСЛОВИ

#### Члан 3.

Плаћање, наплаћивање и пренос по текућим пословима између резидената и нерезидената врши се слободно, у складу са овим законом.

Плаћања и преноси по основу текућих послова обухватају, без ограничења:

1) плаћања по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством у смислу закона који уређује спољнотрговинско пословање;

2) плаћања по основу отплате дела главнице и камата на кредите;

3) повраћај средстава уложених у инвестиције, као и пренос у иностранство и унос добити по основу директних инвестиција;

4) преносе у корист физичких лица по основу: пензија, инвалиднина и осталих социјалних примања, преносе по основу пореза и такси, међудржавне сарадње, ликвидираних штета по основу уговора о осигурању, преносе по основу правноснажних и извршних одлука, преносе по основу добитака у играма на срећу, накнада за концесије, чланарина и казни (пенала) и друге преносе, као и преносе по основу износа трошкова потребних за издржавања породице.

#### **Члан 4.**

Резидент средства плаћања по основу извоза робе или услуге, уноси у Републику у року до 180 дана од дана извозног царинења робе, односно од дана извршења услуге.

Посао извоза робе или услуге са уговореним роком наплате дужим од 180 дана од дана извозног царинења робе, односно од дана извршења услуге, као и посао извоза робе или услуге који није наплаћен у року из става 1. овог члана, сматра се кредитним послом са иностранством.

Резидент средства плаћања остварена по основу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранство, уноси у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања.

Народна банка Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија прописује услове и начин евидентирања послова из става 2. овог члана.

#### **Члан 5.**

Резидент унапред плаћену робу или услугу увози у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања робе или услуге.

Резидент који не увезе робу или услугу у року из става 1. овог члана врши повраћај унапред плаћеног износа одмах, а најкасније у року од пет дана од дана истека рока из става 1. овог члана.

Посао увоза унапред плаћене робе или услуге са уговореним роком увоза дужим од 180 дана од дана извршеног плаћања сматра се кредитним послом са иностранством.

Народна банка Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија прописује услове и начин евидентирања послова из става 3. овог члана.

#### **Члан 6.**

Резидент - правно лице може реализован посао извоза робе и услуга изузетно наплатити реализованим увозом робе и услуга само под условима и на начин који пропише Влада.

#### **Члан 7.**

Банке, односно резиденти, осим резидената-физичких лица, могу куповати или продавати, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по спољнотрговинским пословима резидената.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора, закљученог у писменој форми између свих учесника у послу.

Банке су дужне да о пословима из става 1. овог члана известе Народну банку Србије на начин и у роковима које она пропише.

Влада прописује резидентима ближе услове, начин обављања и извештавања Девизног инспектората о пословима из става 1. овог члана.

Нерезиденти могу куповати потраживања и дуговања по основу спољнотрговинских послова само под условима и на начин које пропише Влада.

#### **Члан 8.**

Резидент не може извршити наплату, плаћање или издати налог за плаћање, односно извршити пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе.

#### **Члан 9.**

Добит остварену у иностранству по основу извођења инвестиционих радова као и девизе које је, у складу с гарантним роковима, наручилац инвестиционих радова задржао као гаранцију за исправност извршених радова, резидент уноси у земљу по завршетку извођења инвестиционих радова, односно истеку гарантног рока.

Резидент о добити коју оствари обављањем привредне делатности у иностранству извештава Девизни инспекторат.

Влада прописује ближе услове, рокове и начин извештавања из овог члана.

### **IV. КАПИТАЛНИ ПОСЛОВИ**

#### **Члан 10.**

Плаћање, наплаћивање и пренос по капиталним пословима између резидената и нерезидената врше се слободно, осим ако овим законом није друкчије прописано.

#### **1. Директне инвестиције резидената и нерезидената**

#### **Члан 11.**

Плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција резидената -правних лица, предузетника и физичких лица у иностранство врши се слободно, у складу са законом који уређује спољнотрговинско пословање.

Плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција нерезидената у Републици врши се слободно, у складу са законом који уређује страна улагања.

## **2. Улагања у непокретности**

### **Члан 12.**

Плаћање ради стицања својине на непокретностима резидента у иностранству и нерезидената у Републици врши се слободно, у складу са законом који уређује својинско правне односе.

Народна банка Србије прописује рокове и начин извештавања о пословима из овог члана.

## **3. Послови са хартијама од вредности**

### **Члан 13.**

Резиденти – правна лица, предузетници и физичка лица могу вршити плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које нису директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији су издаваоци државе чланице OECD и међународне финансијске организације.

Резиденти из става 1. овог члана могу вршити плаћање ради куповине и других дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца може прописати Народна банка Србије.

Резиденти могу вршити плаћање ради куповине домаћих хартија од вредности које гласе на страну валуту, а издају се у иностранству.

Народна банка Србије прописује услове, рокове и начин извештавања о пословима из овог члана.

### **Члан 14.**

Нерезиденти могу вршити плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности, у складу са законом који уређује тржиште хартија од вредности.

Народна банка Србије прописује рокове и начин извештавања о пословима из става 1. овог члана.

### **Члан 15.**

Плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности на страном и домаћем тржишту врши Народна банка Србије, а банке -под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Резиденти, осим резидената из става 1. овог члана, не могу вршити плаћања ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности.

Нерезиденти не могу вршити плаћања ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности.

#### **4. Послови са финансијским дериватима**

##### **Члан 16.**

Плаћање ради куповине финансијских деривата на организованом тржишту у иностранству могу вршити Народна банка Србије и банке.

Народна банка Србије прописује банкама услове за вршење послова из става 1. овог члана као и начин извештавања.

Резиденти, осим резидената из става 1. овог члана, могу вршити плаћање ради куповине финансијских деривата у иностранству, под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Плаћање ради куповине финансијских деривата у Републици нерезиденти могу вршити само под условима које пропише Народна банка Србије.

#### **5. Послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима**

##### **Члан 17.**

Резиденти - друштва за управљање инвестиционим и добровољним пензијским фондовима могу да врше плаћања ради улагања у иностранство, у складу са одредбама закона који уређују послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима.

Нерезиденти могу вршити плаћање ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици у складу са одредбама закона који уређују послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима.

#### **6. Кредитни послови са иностранством**

##### **Члан 18.**

Кредитни послови из члана 2. тачке (17) став 3. и тачке (21) ст. 4. и 5, као и из чл. 4. и 5. овог закона закључују се у писменом облику.

Банке могу закључивати кредитне послове са иностранством у своје име и за свој рачун, у своје име и за туђ рачун и у туђе име и за туђ рачун.

Резиденти – правна лица могу узимати кредите из иностранства у своје име и за свој рачун, а резиденти - правна лица која се сматрају повезаним друштвима у складу са прописом који уређује оснивање привредних друштава и у своје име и за туђ рачун.

Резиденти – правна лица могу у своје име и за свој рачун одобравати нерезидентима комерцијалне и робне кредите, кредите из чл. 4. и



5. овог закона, као и финансијске кредите под условима из члана 23. став 1. овог закона.

Резиденти – предузетници могу у своје име и за свој рачун узимати кредите из иностранства, а одобравати нерезиденту комерцијалне и робне кредите, као и кредите из чл. 4. и 5. овог закона.

Кредитне послове са иностранством не могу закључивати резидент – физичко лице које није предузетник и резидент – огранак страног правног лица.

#### **Члан 19.**

За извршавање обавеза из закљученог уговора о кредитном послу са иностранством одговоран је резидент који закључи уговор, као и резидент по чијем овлашћењу и за чији рачун је уговор закључен, односно банка и резидент - правно лице које од тог резидента купи потраживање, односно преузме дуг према нерезиденту по основу кредитног посла са иностранством.

Република и Народна банка Србије не гарантују за извршење обавеза по кредитном послу са иностранством, осим у случајевима предвиђеним законом.

Уговор о кредитном послу са иностранством је ништав ако је закључен супротно одредбама става 2. овог члана.

#### **Члан 20.**

Банка, као и резидент – правно лице могу куповати од резидента потраживање по основу кредита одобреног нерезиденту, као и преузимати дуг резидента према нерезиденту по основу кредитног посла са иностранством.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу.

Нерезиденти могу од резидената куповати потраживања и дуговања по основу кредитних послова са иностранством само под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

#### **Члан 21.**

Финансијски кредити узети из иностранства могу се користити за плаћање увоза робе и услуга и финансирање извођења инвестиционих радова у иностранству, које резиденти закључују у оквиру обављања своје делатности, као и за отплату раније коришћених кредита из иностранства (рефинансирање).

Резиденти могу финансијске кредите из иностранства узимати и за друге намене на начин и под условима које утврди Народна банка Србије.

#### **Члан 22.**

Народна банка Србије може утврдити обим и услове под којима банке могу да узму краткорочне орочене банкарске депозите и краткорочне банкарске кредитне линије од страних банака.

#### **Члан 23.**

Резиденти – правна лица могу нерезидентима одобравати финансијске кредите из добити коју резиденти остваре пословањем у иностранству и то под условом да је нерезидент – дужник по кредитном послу у већинском власништву резидента.

Под условима из става 1. овог члана резиденти – правна лица могу давати и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

При обављању кредитних послова са иностранством из ст. 1. и 2. овог члана, резидент - правно лице дужно је да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате.

Одредба става 3. овог члана примењује се и на банку која одобрава кредит страном лицу или даје банкарску гаранцију по кредитном послу између два нерезидента у иностранству.

Народна банка Србије може да пропише начин и услове под којима банке и резиденти – правна лица могу одобравати финансијске кредите нерезидентима и давати банкарске гаранције и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

#### **Члан 24.**

Народна банка Србије прописује начин, рокове и обрасце за евидентирање кредитних послова са иностранством.

#### ***Кредитирање у девизама између резидената у Републици***

#### **Члан 25.**

Банка може резиденту - правном лицу и предузетнику одобрити кредит у девизама за плаћање увоза робе и услуга из иностранства.

Банка може резиденту – физичком лицу одобрити кредит у девизама ради куповине непокретности у земљи.

#### ***Кредитирање у динарима између резидената и нерезидената у Републици***

#### **Члан 26.**

Банка може одобрити нерезиденту кредит у динарима у Републици, на начин и под условима које пропише Народна банка Србије.

## **7. Депозитни послови**

### ***Депозитни послови резидената у иностранству***

#### **Члан 27.**

Банка, без ограничења, држи девизе и на рачунима код банака у иностранству.

Резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

### ***Депозитни послови нерезидената у Републици***

#### **Члан 28.**

Нерезидент може на рачуну код банке држати девизе и динаре без ограничења, у складу са овим законом.

Народна банка Србије прописује услове под којима банке могу да отварају рачуне нерезидентима и начин вођења тих рачуна.

### ***Пренос средстава са рачуна у иностранство***

#### **Члан 29.**

Нерезидент, као и резидент - огранак страног правног лица који послује преко нерезидентног рачуна врши пренос са тог рачуна у иностранство под условом да је претходно измирио пореске обавезе из тог посла према Републици.

Пренос средстава у иностранство са штедног девизног и динарског рачуна нерезидента код банке врши се слободно.

Страна банка која држи средства на коресподентном рачуну код банке у Републици не подлеже обавези из става 1. овог члана.

## **8. Плаћања по основу уговора о осигурању**

#### **Члан 30.**

Резиденти - друштва за осигурање могу да врше плаћања ради депоновања и улагања у иностранство, у складу са одредбама закона који уређује послове осигурања .

Резидент може плаћати премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом - осигуравајућим друштвом, под условом да је такав уговор дозвољен законом који уређује послове осигурања.

## **9. Једностранни преноси средстава плаћања – лични и физички преноси**

### **Члан 31.**

Народна банка Србије прописује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства.

## **V. ПЛАТНИ ПРОМЕТ**

### **Члан 32.**

Платни промет са иностранством обавља се у девизама и у динарима преко банке.

Резиденти из члана 36. овог закона, платни промет са иностранством обављају преко Народне банке Србије.

Банка може вршити платни промет по кредитним пословима са иностранством, осим послова из члана 2. тачка (21) став 4. алинеја 4, само на основу потврде Народне банке Србије да је тај кредитни посао евидентиран у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обављања платног промета са иностранством по текућим и капиталним пословима.

### **Члан 33.**

Резидент може извршити наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу, под условом да је тај посао дозвољен овим законом.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог у писменој форми, између свих учесника у послу.

Банке о пословима из става 1. овог члана дужне су да известе Народну банку Србије, на начин и у роковима које она пропише, а резиденти-Девизни инспекторат под условима, на начин и у роковима које пропише Влада.

### **Члан 34.**

Резиденти и нерезиденти користе девизе за плаћање иностранству, ако овим законом није друкчије одређено.

Плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици врше се у динарима.

Дозвољено је уговарање у девизама у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, плаћање, наплаћивање и пренос средстава у Републици могу се вршити и у девизама по основу:

- 1) девизног кредитирања у земљи за намене из члана 25. овог закона;
- 2) уплате депозита као средства обезбеђења;
- 3) куповине потраживања и дуговања из члана 7. и члана 20. овог закона - на основу уговора;
- 4) премија осигурања и преноса по основу осигурања живота;
- 5) по основу продаје и давања у закуп непокретности.

Плаћање, наплаћивање и пренос из става 4. овог члана може се вршити и по пословима који су уређени законима који уређују тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената и осигурање депозита, као и у другим случајевима прописаним законом.

Народна банка Србије прописује у којим случајевима се плаћање, наплаћивање, уплате и исплате могу вршити и у ефективном страном новцу.

### **Члан 35.**

Банка држи девизе и код друге банке, односно код Народне банке Србије.

Резидент-правно лице и предузетник држи девизе на девизном рачуну код банке или их продаје тој банци.

Народна банка Србије прописује услове под којима банке отварају девизне рачуне и начин вођења тих рачуна и девизних штедних улога резидената.

Висина, начин обрачуна и плаћања камате, као и валута у којој се плаћају камате и главница, утврђују се уговором између банке и резидента.

### **Члан 36.**

Резиденти – државни органи и организације, корисници буџетских средстава Републике, корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања и корисници буџетских средстава локалне власти, могу имати девизне рачуне само код Народне банке Србије, осим ако посебним законом или међународним уговором није друкчије прописано, а девизе и ефективни страни новац које остваре у свом пословању могу да продају Народној банци Србије.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, министар надлежан за послове финансија може одобрити кориснику из става 1. овог члана отварање девизног рачуна код овлашћене банке за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије, ако то захтева специфичност послова тог корисника.

## **Извештавање по основу платног промета**

### **Члан 37.**

Народна банка Србије прописује резидентима обавезу извештавања о плаћању, наплаћивању и преносу по пословима платног промета из чл. 32. и 34. овог закона.

Народна банка Србије, на основу података из извештаја из става 1. овог члана, израђује пројекцију платног биланса Републике као аналитичку подлогу за утврђивање циљева и задатака монетарне политике и прати остваривање те пројекције.

## **VI. ДЕВИЗНО ТРЖИШТЕ И КУРС ДИНАРА**

### **Девизно тржиште**

### **Члан 38.**

Девизе и ефективни страни новац могу се куповати и продавати само на девизном тржишту, за намене које су дозвољене овим законом.

Куповина и продаја девиза и ефективног страног новца на девизном тржишту у Републици врши се:

- 1) непосредно:
  - између банака и резидената, као и између банака и нерезидената;
  - између банака;
  - између банака и Народне банке Србије;
  - између резидената који имају овлашћење за обављање мењачких послова и Народне банке Србије;
  - између банака и резидената који имају овлашћење за обављање мењачких послова;
  - између резидената из члана. 2. тачка (1) одредба под б) и Народне банке Србије.
- 2) на састанку међубанкарског девизног тржишта:
  - између банака;
  - између банака и Народне банке Србије.

Куповину и продају ефективног страног новца на девизном тржишту обавља банка, Народна банка Србије, као и други резиденти који у складу са овим законом обављају мењачке послове.

Народна банка Србије прописује услове и начин рада девизног тржишта.

### **Члан 39.**

Мењачке послове могу да обављају: банке, Народна банка Србије и резиденти – правна лица и предузетници који имају овлашћење Народне банке Србије.

Народна банка Србије прописује услове и начин обављања мењачких послова и поступак контроле мењачких послова.

Народна банка Србије ако су испуњени прописани услови, доноси решење:

- о привременом обустављању обављања мењачких послова у периоду до 30 радних дана;
- о налозима за отклањање утврђених неправилности;
- о одузимању овлашћења за контролисано мењачко место или за сва мењачка места;
- о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова.

Решење Народне банке Србије из става 3. овог члана је коначно.

### **Курс динара**

#### **Члан 40.**

Курс динара према страним валутама на девизном тржишту формира се слободно, у складу са понудом и тражњом девиза.

#### **Члан 41.**

Званични средњи курс динара формира се на начин утврђен прописом Народне банке Србије.

За потребе књиговодства и статистике примењује се званични средњи курс динара.

За обрачун царине и других увозних дажбина примењује се званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина, у складу са законом који уређује царине.

## **VII. ЗАШТИТНЕ МЕРЕ**

#### **Члан 42.**

У случају наступања озбиљнијих поремећаја у платном билансу, када кретање капитала проузрокује или прети да проузрокује озбиљне потешкоће у спровођењу монетарне политике и политике девизног курса, које су резултат прекомерног прилива или одлива капитала из Републике, Влада на предлог Народне банке Србије може донети следеће заштитне мере :

- 1) прописати услове под којима резидент и нерезидент могу држати девизе на рачунима код банака у иностранству или на рачунима код банака у Републици;
- 2) обавезати банке да Народној банци Србије продају ефективни страни новац на основу мењачких послова банака и овлашћених мењача;
- 3) ограничити обављање плаћања и наплата насталих на основу обавеза и потраживања у пословима са иностранством;
- 4) ограничити пренос хартија од вредности, злата и ефективног страног новца у Републику и из Републике;
- 5) ограничити обављање трансакција са хартијама од вредности између резидената и нерезидената;
- 6) ограничити обављање кредитних послова између резидената и нерезидената;
- 7) ограничити давања гаранција или јемстава, залога или других средстава обезбеђења у корист нерезидената;
- 8) прописати полагање одређеног процента девизног депозита на рачун код Народне банке Србије;
- 9) прописати нерезидентима могућност плаћања ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности;
- 10) прописати резидентима могућност плаћања ради куповине страних краткорочних хартија од вредности;
- 11) прописати обавезу уноса добити резидентима који обављају привредну делатност у иностранству уколико се не реинвестира у иностранству;
- 12) ограничити куповину некретнина у иностранству од стране резидента.

Мере из става 1. овог члана могу се примењивати док трају поремећаји због којих су донесене, а најдуже шест месеци од дана њиховог доношења.

#### **Члан 43.**

Народна банка Србије или Влада може увести додатне заштитне мере, ако је то неопходно, са циљем спровођења санкција Организације уједињених нација или других међународних организација чији је Република Србија члан, које ове организације спроводе према другим земљама.

### **VIII. ДЕВИЗНА КОНТРОЛА**

#### **Члан 44.**

Послови из овог закона подлежу девизној контроли.

Контролу девизног пословања врше органи контроле - Народна банка Србије, Девизни инспекторат, царински органи, односно други надлежни органи који имају право да, ради провере, захтевају сву документацију о том пословању као и другу документацију неопходну за девизну контролу.



#### **Члан 45.**

Народна банка Србије врши контролу девизног пословања банака и других финансијских организација, мењача, као и резидената и нерезидената који су са банком и другом финансијском организацијом, односно мењачем повезани имовинским, управљачким и пословним односима.

#### **Члан 46.**

Девизни инспекторат врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената.

Девизни инспекторат врши контролу девизног пословања лица из члана 45. овог закона ако су та лица са лицима из става 1. овог члана повезана имовинским, управљачким и пословним односима.

#### **Члан 47.**

Царински орган врши контролу изношења из Републике и уношења у Републику, ефективног страног новца, динара, чекова и хартија од вредности у путничком, робном и поштанском саобраћају.

#### **Члан 48.**

Царински орган на граничном прелазу привремено одузима од резидента и нерезидента уз издавање потврде, динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности који гласе на страну валуту који прелазе износ који пропише Народна банка Србије.

#### **Члан 49.**

Органи контроле дужни су да сарађују у вршењу девизне контроле и да стављају на располагање податке, налазе и информације којима располажу а потребни су за вршење девизне контроле као и да, по потреби, ангажују друге надлежне органе.

### **IX. ДЕВИЗНИ ИНСПЕКТОРАТ**

#### **Надлежност и организација**

#### **Члан 50.**

Девизни инспекторат образује се као орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија, за вршење инспекцијских послова, послова вођења прекршајног поступка и с њиме повезаних стручних послова.

#### **Члан 51.**

Девизним инспекторатом руководи директор.

#### **Члан 52.**

Девизну контролу из члана 46. овог закона врши девизни инспектор.

Приликом вршења непосредне контроле девизни инспектор мора имати службену легитимацију.

Девизни инспектор у контроли доноси решење којим налаже исправљање неправилности, односно незаконитости и налаже извршење мера, под претњом принудног извршења.

Решење из става 3. овог члана је коначно.

Девизна контрола врши се у складу са законом који уређује управни поступак.

#### **Члан 53.**

Резиденти и нерезиденти воде евиденцију о пословању прописаном одредбама овог закона.

Влада прописује услове и начин вршења контроле девизног пословања резидената и нерезидената, као и услове и начин извештавања и вођења евиденције из става 1. овог члана.

#### **Члан 54.**

Прекршајни поступак у првом степену води и одлуку о прекршају доноси Комисија за прекршаје Девизног инспектората.

Против првостепеног решења о прекршају може се изјавити жалба.

Прекршајни поступак за прекршаје прописане овим законом води се у складу са законом који уређује прекршаје.

#### **Члан 55.**

Девизе, ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности, које су привремено одузели због основане сумње да је извршено кривично дело или прекршај - органи контроле дужни су да депонују на наменски рачун Девизног инспектората који се води код Народне банке Србије или у депо код Народне банке Србије, а динаре - на наменски рачун Девизног инспектората који се води код министарства надлежног за послове финансија у року од два радна дана од дана њиховог одузимања.

#### **Члан 56.**

Приходи остварени по основу наплаћених казни и наплаћених трошкова прекршајног поступка, представљају приход буџета Републике.

## **X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**

### **1. Кривично дело**

#### **Члан 57.**

Ко купује од физичких лица или ко продаје тим лицима ефективни страни новац и чекове који гласе на страну валуту без овлашћења Народне банке Србије, казниће се за кривично дело казном затвора од шест месеци до пет година.

За покушај извршења дела из става 1. овог члана казниће се.

#### **Члан 58.**

Ко изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту износа који прелази 100.000 евра, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе, казниће се за кривично дело казном затвора од једне до десет година.

За покушај извршења дела из става 1. овог члана казниће се.

### **2. Прекршаји**

#### **Члан 59.**

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај резидент – правно лице, банка и нерезидент – правно лице :

- 1) ако средства плаћања по основу извоза робе или услуге не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извозног царинења робе, односно од дана извршене услуге (члан 4. став 1);
- 2) ако средства плаћања остварена по основу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранство, не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања (члан 4. став 3);
- 3) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 4. став 2 овог закона (члан 4. став 4);
- 4) ако унапред плаћену робу или услугу не увезе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања робе или услуге (члан 5. став 1);
- 5) ако за робу или услугу, која није увезена у року до 180 дана од дана извршеног плаћања, не изврши повраћај унапред плаћеног износа одмах а најкасније у року од пет дана од дана истека тог рока (члан 5. став 2);
- 6) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 5. став 3. овог закона (члан 5. став 4);

- 7) ако реализовани посао извоза робе и услуга наплати реализованим увозом робе и услуга супротно пропису Владе (члан 6.);
- 8) ако купује или продаје, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по спољнотрговинским пословима резидената (члан 7. став 1);
- 9) ако послове из члана 7. став 1. не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 7. став 2);
- 10) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 7. став 3, члан 12. став 2, члан 13. став 4, члан 14. став 2, члан 33. став 3, члан 37. став 1);
- 11) ако не поступи у складу са прописом Владе (члан 7. став 4);
- 12) ако купује потраживања и дуговања по основу спољнотрговинских послова супротно пропису Владе (члан 7. став 5);
- 13) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);
- 14) ако добит остварену у иностранству по основу извођења инвестиционих радова као и девизе које је у складу са гарантним роковима, наручилац инвестиционих радова задржао као гаранцију за исправност извршених радова не унесе у земљу по завршетку извођења инвестиционих радова, односно истеку гарантног рока ( члан 9. став 1);
- 15) ако не поступа у складу са прописом Владе (члан 9. ст. 2. и 3);
- 16) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);
- 17) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно закону који уређује страна улагања (члан 11. став 2);
- 18) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, односно Републици супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 19) ако врши плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које су директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији нису издаваоци државе OECD и међународне финансијске организације (члан 13. став 1);
- 20) ако врши плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца није прописала Народна банка Србије (члан 13. став 2);
- 21) ако врше плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности, супротно

- закону који уређује тржиште хартија од вредности (члан 14. став 1);
- 22) ако купује стране краткорочне хартије од вредности на страном и домаћем тржишту супротно пропису Народне банке Србије (члан 15. став 1);
  - 23) ако врши плаћање ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);
  - 24) ако врши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);
  - 25) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 16. став 2);
  - 26) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 3);
  - 27) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у Републици супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 4);
  - 28) ако врше плаћања ради улагања у иностранство супротно одредбама закона којим се уређују послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 1);
  - 29) ако врше плаћања ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 2);
  - 30) ако кредитне послове из члана 18. став 1. овог закона не закључују у писменом облику (члан 18. став 1);
  - 31) ако закључи кредитни посао са иностранством супротно одредби члана 18. став 3. овог закона (члан 18. став 3);
  - 32) ако закључи кредитни посао са иностранством супротно одредби члана 18. став 4. овог закона (члан 18. став 4);
  - 33) ако закључи кредитни посао са иностранством супротно одредби члана 18. став 6. овог закона (члан 18. став 6);
  - 34) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством којим се стварају обавезе за Републику или Народну банку Србије (члан 19. став 2);
  - 35) ако послове из члана 20. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 20. став 2);
  - 36) ако купују потраживања и дуговања по основу кредитних послова са иностранством супротно пропису Народне банке Србије (члан 20. став 3);
  - 37) ако финансијске кредите узете у иностранству користи супротно одредби члана 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);
  - 38) ако финансијске кредите узима у иностранству супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

- 39) ако краткорочне орочене банкарске депозите и краткорочне банкарске кредитне линије од страних банака узима супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују обим и услови таквог задуживања (члан 22);
- 40) ако финансијске кредите одобрава нерезиденту супротно одредби члана 23. став 1. овог закона (члан 23. став 1);
- 41) ако даје јемста по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству под условима супротним одредби члана 23. став 1. овог закона (члан 23. став 2);
- 42) ако не уговори и од нерезидента не прибави инструменте обезбеђења наплате при обављању кредитних послова из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона (члан 23. став 3);
- 43) ако одобрава финансијске кредите нерезидентима и даје банкарске гаранције и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству, супротно пропису Народне банке Србије (члан 23. став 5);
- 44) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије којим се утврђују начин, рокови и обрасци за евидентирање кредитних послова са иностранством (члан 24);
- 45) ако кредит у девизама одобрава супротно одредби члана 25. став 1. (члан 25. став 1);
- 46) ако одобрава кредите у девизама супротно одредби члана 25. став 2. (члан 25. став 2);
- 47) ако одобрава нерезиденту кредит у динарима у Републици супротно пропису Народне банке Србије (члан 26);
- 48) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 49) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);
- 50) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 28. став 2);
- 51) ако изврши пренос средстава са нерезидентног рачуна у иностранство а претходно нису измирине пореске обавезе према Републици из посла по основу којег су остварена та средства (члан 29. став 1);
- 52) ако врши плаћања ради депоновања и улагања у иностранство супротно одредбама закона који уређује послове осигурања (члан 30. став 1);
- 53) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);
- 54) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 31);
- 55) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);

- 56) ако платни промет по кредитним пословима са иностранством обавља супротно одредби члана 32. став 3. овог закона (члан 32. став 3);
- 57) ако обавља платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 4);
- 58) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);
- 59) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 2);
- 60) ако о пословима из члана 33. став 1. овог закона не извести Девизни инспекторат, на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 3);
- 61) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 62) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 63) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 64) ако не држи девизе код банке односно Народне банке Србије (члан 35. став 1);
- 65) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода тој банци (члан 35. став 2);
- 66) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 35. став 3);
- 67) ако платни промет са иностранством за резиденте из члана 36. врши супротно прописима (члан 36. ст. 1. и 2);
- 68) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
- 69) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 38. став 5);
- 70) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 2);
- 71) ако за потребе књиговодства и статистике, не примењује курс из члана 41. став 2. овог закона (члан 41. став 2);
- 72) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42);
- 73) ако поступа супротно мерама из члана 43. овог закона (члан 43);
- 74) ако не воде евиденцију о девизном пословању (члан 53. став 1);
- 75) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту - правном лицу или нерезиденту, као и одговорно лице у банци – новчаном казном од 500 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту - огранку страног правног лица - новчаном казном од 500 до 50.000 динара.

#### **Члан 60.**

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се одговорно лице у државном органу и организацији из члана 36. став 1. овог закона:

- 1) ако платни промет са иностранством не обавља преко Народне банке Србије (члан 32. став 2);
- 2) ако девизне рачуне не држи код Народне банке Србије (члан 36. став 1);
- 3) ако за обрачун царине и других увозних дажбина не примењује званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина (члан 41. став 3);
- 4) ако не изда потврду на граничном прелазу за привремено одузете динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности које гласе на страну валуту а које прелазе износ који пропише Народна банка Србије (члан 48);
- 5) ако привремено одузете девизе, ефективни страни новац, динаре, чекове и хартије од вредности не депонује на наменски рачун Девизног инспектората који се води код Народне банке Србије или не стави у депо код Народне банке Србије у року од два радна дана од дана њиховог одузимања (члан 55).

#### **Члан 61.**

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај резидент-предузетник:

- 1) ако средства плаћања по основу извоза робе или услуге не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извозног царињења робе, односно од дана извршене услуге (члан 4. став 1);
- 2) ако средства плаћања остварена по основу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранству не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања (члан 4. став 3);
- 3) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 4. став 2. овог закона (члан 4. став 4);



- 4) ако унапред плаћену робу или услугу не увезе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања робе или услуге (члан 5. став 1);
- 5) ако за робу или услугу, која није увезена у року до 180 дана од дана извршеног плаћања, не изврши повраћај унапред плаћеног износа одмах а најкасније у року од пет дана од дана истека тог рока (члан 5. став 2);
- 6) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 5. став 3. овог закона (члан 5. став 4);
- 7) ако купује или продаје, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по спољнотрговинским пословима резидената (члан 7. став 1);
- 8) ако послове из члана 7. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 7. став 2);
- 9) ако не поступи у складу са прописом Владе (члан 7. став 4);
- 10) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);
- 11) ако добит остварену у иностранству по основу извођења инвестиционих радова као и девизе које је у складу са гарантним роковима, наручилац инвестиционих радова задржао као гаранцију за исправност извршених радова не унесе у земљу по завршетку извођења инвестиционих радова, односно истеку гарантног рока (члан 9. став 1);
- 12) ако не поступа у складу са прописом Владе (члан 9. ст. 2. и 3);
- 13) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);
- 14) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 15) ако врши плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које су директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији издаваоци нису државе OECD и међународне финансијске организације (члан 13. став 1);
- 16) ако врши плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца није прописала Народна банка Србије (члан 13. став 2);
- 17) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 12. став 2, члан 13. став 4, члан 33. став 3, члан 37. ст. 1. и 3);
- 18) ако врши плаћање ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

- 19) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 3);
- 20) ако кредитне послове из члана 18. став 1. не закључују у писменом облику (члан 18. став 1);
- 21) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством којим се предвиђају обавезе за Републику или Народну банку Србије (члан 19. став 2);
- 22) ако финансијске кредите узете у иностранству користи супротно одредби члана 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);
- 23) ако финансијске кредите узима у иностранству супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);
- 24) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије којим се утврђују начин, рокови и обрасци за евидентирање кредитних послова са иностранством (члан 24);
- 25) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 26) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);
- 27) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);
- 28) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);
- 29) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 2);
- 30) ако о пословима из члана 33. став 1. овог закона не извести Девизни инспекторат, на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 3);
- 31) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 32) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 33) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 34) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода тој банци (члан 35. став 2);
- 35) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

- 36) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 2);
- 37) ако за потребе књиговодства и статистике, не примењује курс из члана 41. став 2. овог закона (члан 41. став 2);
- 38) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42);
- 39) ако поступа супротно мерама из члана 43. овог закона (члан 43);
- 40) ако не воде евиденцију о девизном пословању (члан 53. став 1);
- 41) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2).

#### **Члан 62.**

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се за прекршај резидент – физичко лице :

- 1) ако поступи супротно члану 7. став 1. овог закона;
- 2) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);
- 3) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);
- 4) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 5) ако врши плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које су директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији издаваоци нису државе OECD и међународне финансијске организације (члан 13. став 1);
- 6) ако врши плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца није прописала Народна банка Србије (члан 13. став 2);
- 7) ако врши плаћање ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);
- 8) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 3);
- 9) ако закључи кредитни посао са иностранством (члан 18. став 6);
- 10) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 11) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим

друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

- 12) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 31);
- 13) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);
- 14) ако поступи супротно члану 33. став 1. овог закона;
- 15) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 2);
- 16) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 17) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 18) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 19) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
- 20) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42).

### **Члан 63.**

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се за прекршај нерезидент – физичко лице :

- 1) ако поступи супротно члану 7. став 5. овог закона;
- 2) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно закону који уређује страна улагања (члан 11. став 2);
- 3) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у Републици, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 4) ако врше плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности супротно закону који уређује тржиште хартија од вредности (члан 14. став 1);
- 5) ако врши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);
- 6) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у Републици супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 4);
- 7) ако врше плаћања ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону

који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 2);

- 8) ако поступи супротно пропису Народне банке Србије (члан 20. став 3);
- 9) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);
- 10) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 31);
- 11) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 12) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 13) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 14) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
- 15) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42).

#### **Члан 64.**

За прекршај из чл. 59. до 63. овог закона, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, може се извршити делимично одузимање предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја, ако побуде или друге околности под којима је прекршај извршен указују да није оправдано да се предмет одузме у целини.

#### **Члан 65.**

Поступак по прекршајима из овог закона не може се покренути кад протекну три године од дана када је прекршај учињен.

#### **Члан 66.**

Новчане казне, имовинска корист и средства плаћања, као и динарска противвредност добијена продајом предмета који су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела и прекршаја или су настали извршењем кривичног дела и прекршаја уплаћују се у буџет Републике.

Ефективни страни новац који је одузет као предмет извршења кривичног дела или прекршаја може се продати Народној банци Србије, која динарску противвредност тог новца уплаћује у буџет Републике.

## **XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

### **Члан 67.**

Прекршајни поступак започет до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона, ако је то повољније за учиниоца.

### **Члан 68.**

Прописи за извршавање овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети на основу Закона о девизном пословању ("Службени лист СРЈ", бр. 23/02 и 34/02), Закона о кредитним пословима са иностранством ("Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 24/94, 28/96 и 21/99), као и Одлука о вођењу евиденције о закљученом спољнотрговинском послу са иностранством ("Службени лист СРЈ", број 74 /00).

### **Члан 69.**

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о девизном пословању ("Службени лист СРЈ", бр. 23/02 и 34/02) и Закон о кредитним пословима са иностранством ("Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 24/94, 28/96 и 21/99).

### **Члан 70.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".